

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 214 din.30.05.2018

Dosar nr.: 471/2017

Petiție nr.: 4563/07.09.2017

Petenți:

.....

Reclamați: Instituția Primarului comunei Blăjel, județ Sibiu, Primar în funcție

S.C. Legion Guard S.R.L.

Obiect: restricționarea accesului în centrul comunei membrilor comunității de romi

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Instituția Primarului comunei Blăjel, județul Sibiu, Primar în funcție...– Primăria comunei Blăjel, județ Sibiu

S.C. Legion Guard S.R.L. – comuna Blăjel, Str. Tudor Vladimirescu nr. 70, județul Sibiu

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petiția, redirecționată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, de la Biroul său teritorial Mureș, a fost transmisă inițial de către Prefectura Sibiu, în anexe fiind atașate două sesizări, ale petenților....., aceștia semnalând posibile discriminări față de comunitatea de romi din comuna Blăjel, județul Sibiu, în privința limitării accesului acestora în centrul comunei.

III. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin adresele nr. 4563/23.11.2017 și 6255/23.11.2017, a citat părțile pentru data 12.12.2017.

4. Părțile nu s-au prezentat la audieri.

5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

6. Petenții susțin că primarul comunei Blăjel, prin funcția pe care o deține, a contractat firma de pază S.C. Legion Guard S.R.L. prin care acesta hărțuiește membrii comunității de romi ce locuiesc de la periferia comunei Blăjel, împiedicându-le accesul acestora în comună. Petenta susține că cel de-al doilea petent al prezentului dosar,, cetățean norvegian, a amenajat o zonă de locuințe tip container pentru comunitatea de romi. Primarul este deranjat de prezența membrilor comunității de romi în centrul comunei, motiv pentru care le îngrădește acestora dreptul la libera circulație. Petenta precizează că membrii comunității de romi sunt inofensivi, nu au făcut uz de violență, agresivitate verbală sau fizică.

7. Cel de-al doilea petent precizează că romii nu sunt lăsați să aibă acces în centrul localității, pentru a-și procura apă, autoritățile folosind dispozitive cu electroșocuri, conform declarațiilor membrilor comunității.

Susținerile reclamatului

8. -

V. Investigațiile echipei de inspecție C.N.C.D.

9. În data de **16.10.2017**, echipa de investigație s-a deplasat în județul Sibiu, la sediul Instituției Prefectului – Județul Sibiu. Anterior deplasării s-a încercat contactarea d-lui....., reprezentantul Fundației Romaniahjelpen Vestlandet din Norvegia, unul dintre semnatarii sesizărilor către Instituția Prefectului – Județul Sibiu. Astfel, în data de 25.09.2017, un consilier juridic din cadrul Serviciului de inspecție C.N.C.D. a trimis un e-mail pe adresa de contact georgianaispas@gmail.com, aflată pe site-ul fundației norvegiene, în vederea stabilirii calității procesuale a d-lui..... Până la momentul redactării raportului, echipa de investigație nu a fost contactată de dl. ...sau de vreunul dintre reprezentanții Fundației Romaniahjelpen Vestlandet. Ulterior investigației, acesta a transmis un e-mail, înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 6649/15.12.2017, fără însă a aduce precizări asupra celor solicitate.

10. Echipa de investigații a solicitat și petenteisă-și precizeze calitatea. În cadrul investigației, aceasta a declarat că nu este etnic rom, nici membră a familiei bănelor, nu este membră a vreunei organizații non-profit dar colaborează cu fundația d-lui..... Echipa de investigație i-a solicitat petentei să ia legătura cu dl....., reprezentantul Fundației Romaniahjelpen Vestlandet, pentru stabilirea calității procesuale active. Până la momentul redactării raportului nu au fost precizate cele solicitate.

11. La sediul Instituției Prefectului – Județul Sibiu, echipa de investigație a purtat discuții cu d-na....., consilier juridic în cadrul Direcției Verificarea Legalității, Contencios și Relații Publice, care a menționat următoarele:

12. În urma sesizărilor primite, în ceea ce privește situația de presupusă discriminare a romilor din Blăjel, s-au dispus verificări pe raza comunei. O echipă de control, din care a făcut parte și dumneaei, s-a deplasat în data de 25.07.2017, în comuna Blăjel,

pentru a analiza aspectele sesizate, precum și pentru a verifica măsurile întreprinse de primarul comunei și aparatul său de specialitate, pentru evitarea unor situații de discriminare, care ar putea apărea în rândul unor membri ai comunității locale.

13. Din verificările efectuate de echipa de control a Instituției Prefectului – Județul Sibiu, s-a constatat că, Primăria Blăjel are încheiate două acorduri de cooperare privind îmbunătățirea situației persoanelor aflate în nevoie, unul cu Fundația Romaniahjelpen Vestlandet din Norvegia, însușit de Consiliul Local Blăjel prin Hotărârea nr. 31/2013 și, cel de al doilea, cu Organizația Crucea Roșie din Burgeland Austria, în vederea amplasării unor containere cu destinația de locuințe sociale pentru grupul de etnie romă numiți “Băney”, însușit de Consiliul Local al comunei Blăjel prin Hotărârea Consiliului Local nr. 32/2015. Domiciliul acestor familii a fost stabilit pe un teren extravilan care aparține domeniului public al comunei, containerele de locuit au fost conectate la curent electric provenit din panouri solare, urmând ca în viitor să beneficieze și de apă curentă.

14. S-a mai constatat că acești cetățeni de origine romă, deși beneficiază de anumite prestații sociale, nu își primesc întotdeauna banii, deoarece refuză să-și îndeplinească cerințele prevăzute de lege în vederea acordării acestor prestații (efectuarea orelor de muncă în folosul comunității sau frecventarea grădiniței și/sau școlii).

15. În continuare, s-a verificat dacă familiile de romi au fost supuse abuzurilor firmei de pază, angajată de Primărie pentru menținerea ordinii publice în comună, abuzuri făcute de agenții de pază prin utilizarea aparatelor generatoare de electroșocuri asupra lor. Acest aspect fiind sesizat doar verbal, nu a putut fi dovedit prin mijloace de probă, iar, din declarațiile agentului de poliție și ale agenților de pază, a reieșit că aceștia nu sunt dotați cu aparate generatoare de electroșocuri.

16. În raportul echipei de control a Instituției Prefectului – Județul Sibiu se mai arată că necesitatea încheierii contractului cu firma de pază a apărut ca urmare a situației dificile de a asigura ordinea publică în comună, la acea data existând un singur agent de poliție. Contractul a fost încheiat pe perioadă determinată, de 6 luni, până când a fost suplimentat încă un post de agent de poliție în comuna Blăjel.

17. În continuarea verificărilor, echipa de investigație s-a deplasat la sediul **Unității administrativ teritoriale Comuna Blăjel**, unde a purtat discuții cu următoarele persoane:

- Dl. – Primar Comuna Blăjel;
- Dl. – agent principal de poliție, șef de post Blăjel;
- Dl. - agent de poliție Blăjel;

- D-na – secretar Comuna Blăjel;

18. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **Primarul comunei Blăjel, dl.**a susținut următoarele:

19. Pe raza comunei Blăjel din județul Sibiu există mai multe familii de romi, majoritatea fiind integrate în comunitate, având locuințe proprii și activități lucrative din care își câștigă traiul zilnic. Familia..., etnici romi, denumiți “bănei” de către localnicii comunei Blăjel și “băney” de organizațiile non-profit implicate în ajutorarea lor, reprezintă o familie etnică romă numeroasă, cu caracter nomad, care nu au locuințe proprii, nu au activități lucrative, ocupându-se în special cu cerșetoria și furtul din gospodării.

20. Numele de „bănei” provine de la antecesorii acestora, o familie de romi numită Banu, care a venit în partea locului cu mulți ani în urmă. În timp, aceștia au asimilat și alți membri ai mai multor familii nomade, devenind astfel o familie foarte numeroasă, fără a se putea preciza numărul lor exact, din cauză că aceștia refuză să-și facă acte de identitate și pentru că nu au un domiciliu stabil (migreză deseori).

21. În anul 2013, Consiliul local Blăjel a încheiat un protocol de colaborare cu Fundația Romaniahjelpen Vestlandet din Norvegia, pentru îmbunătățirea situației persoanelor aflate în dificultate din punct de vedere social, având ca obiect donarea de bunuri constând în îmbrăcăminte, încălțăminte, jucării și alimente pentru populația de etnie romă, în special a copiilor acestora, donarea a două barăci din lemn mobilate corespunzător unor săli de clasă pentru pregătirea preșcolară a copiilor din grupul Băney, donarea unei barăci utilată corespunzător pentru asigurarea igienizării persoanelor și îmbrăcămintii, asigurarea unui program educațional adecvat nivelului de pregătire, monitorizarea permanentă a procesului educațional al acestor grupuri.

22. În anul 2015, Consiliul local Blăjel a încheiat un protocol de colaborare cu Fundația Osterreichischer Rotes Krevz – Burgenland, pentru îmbunătățirea situației persoanelor aflate în nevoie socială (grupul de cetățeni de etnie romă “hingheri-Baney”) având ca obiect dotarea acestora cu locuințe tip container, donate de fundația Osterreichischer Rotes Krevz – Burgenland și amplasate pe domeniul public al Consiliului local Blăjel, pe o parcelă de teren dezmembrată din pășunea comunală, realizarea unei fântâni pentru alimentarea cu apă, panouri solare pentru alimentarea locuințelor cu energie electrică, împrejmuirea amplasamentului cu gard și punerea la dispoziția comunității de bănei a unui teren arabil, desțelenit și arat în prealabil, în vederea amenajării unei grădini de legume pentru cultivarea unei părți a hranei necesare comunității de bănei, restul de hrană provenind din ajutoare sociale.

23. Consiliul local Blăjel a angajat fonduri materiale și utilaje pentru terasarea zonei pe care au fost amplasate containerele locuință, pentru deștelenirea și prepararea terenului agricol în vederea cultivării, pentru efectuarea lucrărilor de amenajare a unui puț de apă precum și construirea unui bazin de acumulare cu apă.

24. Fundația Romaniahjelpen Vestlandet din Norvegia a instalat un container amenajat în scopul igienei personale, cu dușuri și grup sanitar în centrul comunei. Conform afirmațiilor d-lui primar, acest container devenise un focar de infecție din cauza folosirii improprie de către comunitatea Băney. Astfel s-a luat decizia reamplasării dușului la școala comunală, unde putea să fie supravegheat de personalul din școală, fără a se limita accesul cetățenilor romi la această facilitate.

25. Aceeași fundație a avut inițiativa amplasării unui container cu scopul de a fi folosit drept sală de clasă pentru copiii comunității Băney, în vederea efectuării unor ore suplimentare de instruire, pe terenul aferent Școlii gimnaziale Blăjel. Consiliul local Blăjel a considerat că amplasarea acestui container lângă așezământul nomazilor Băney, este cea mai bună soluție, asigurându-se astfel o mai bună participare a copiilor la cursuri. Ulterior, această măsură nu a mai fost pusă în practică din cauza deteriorării condițiilor facilităților de locuit, acestea devenind insalubre, primarul insistând ca aceste ore să fie susținute în cadrul școlii gimnaziale Blăjel. De altfel, dl.a susținut că, în fiecare dimineață, se deplasează în zona în care domiciliază comunitatea Băney, pentru a-i mobiliza pe aceștia să-și trimită copiii la școală zilnic.

26. În ceea ce privește suspendarea ajutorului social plătit unor membri ai comunității Băney, dl. primar a precizat că le-a fost suspendat doar ajutorul bănesc, din cauză că aceștia refuză să presteze orice formă de muncă în folosul comunității, cu toate că au fost îndemnați, în repetate rânduri, să strângă măcar gunoiul din preajma locuințelor lor.

27. Cu privire la angajarea firmei de pază, dl. primar a precizat că această măsură a fost necesară ca urmare a insuficienței posturilor de agent de poliție din comuna Blăjel, la acea dată existând un singur agent de poliție care putea asigura liniștea și ordinea publică și asta doar în timpul programului de lucru. Rămânând astfel fără posibilitatea de a proteja obiectivele importante situate în centrul comunei dar și pentru că au fost semnalate de către cetățenii comunei cazuri în care membri ai comunității Băney au solicitat localnicilor sume de bani, lucruri sau alimente, devenind violenți în cazul în care erau refuzați, s-a discutat în Consiliul local necesitatea angajării unei societăți care să asigure paza pe raza comunei. Astfel, în urma adoptării Hotărârii de Consiliu nr. 19/2017, privind bugetul pe anul 2017, a fost încheiat un contract de prestări servicii

cu firma de pază S.C. Legion Guard S.R.L., cu sediul în municipiul Târgu Mureș, str. Libertății, nr. 73, județul Mureș, încheiat pe perioadă determinată de 5 luni cu posibilitatea prelungirii acestuia.

28. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., agentul de poliție, dl.a susținut următoarele:

29. Nici polițiștii și nici agenții de pază nu au fost și nici nu sunt dotați cu aparate generatoare de electroșoc, agenții firmei de pază fiind dotați cu bastoane de cauciuc și spray. Membrii familiei ...cerșesc agresiv, există foarte multe sesizări ale cetățenilor privind furturi, infracțiuni cu violență săvârșite de comunitatea de bănei, precum și bătăi sângeroase în interiorul acestor familii nomade, care se soldează cu victime, în aceste conflicte folosindu-se diferite arme albe. În ultimul an, polițiștii din comuna Blăjel au sancționat contravențional membri ai comunității Băney pentru încălcarea normelor de conviețuire socială (12 sancțiuni) și au întocmit 2 dosare pentru fapte de natură penală (lovire sau alte violențe).

30. De asemenea, agenții de poliție arată că această familie de romi este greu de integrat deoarece refuză să-și facă formele legale de identificare, fug de organele statului și obișnuiesc să migreze, locul lor fiind luat de alți membri ai familiei de bănei care vin din alte zone.

31. Echipa de investigație s-a deplasat în comunitatea romilor nomazi Băney, însoțită de dl. primar și dl. viceprimar, pentru a constata la fața locului situația de fapt. Pe terenul unde sunt amplasate containerele, nu a fost găsit niciun membru al comunității de romi, dar s-a constatat că lucrările privind crearea condițiilor de locuit fuseseră terminate, există un puț de apă dotat cu pompă electrică, bazin de acumulare a apei cu conductele aferente pentru alimentarea containerelor cu apă, panou solar pentru alimentarea cu energie electrică și terenul agricol aferent. Cu această ocazie, dl. primar și-a exprimat și suspiciunile sale privind furtul de energie electrică din linia de alimentare a comunei, amplasamentul romilor nomazi aflându-se lângă manșa întrerupătoare a liniei de furnizare energie electrică, lacătul de siguranță al manșei fiind îndepărtat.

32. Reprezentanții primăriei au susținut că instituția Consiliului local Blăjel a intenționat să amplaseze un container suplimentar în așezământul romilor bănei, a întreprins acțiuni de ecologizare în care au fost implicați studenții din comuna Blăjel și alți voluntari și a făcut donații numeroase comunității de romi, constând în alimente, haine și lemne de foc.

33. În continuarea verificărilor, echipa de investigație s-a deplasat la domiciliul primei petente, doamna, una dintre semnatarii sesizării către Instituția Prefectului – Județul Sibiu. Aceasta a declarat că în urmă cu câțiva ani, romii bănei locuiau în vecinătatea casei socrului dumneaei, fost primar al comunei Blăjel, în gropi făcute în pământ, bordeie. Socrul petentei, fostul primar al comunei Blăjel, a avut această inițiativă de a construi locuințele actuale, în afara localității, pe islazul comunal. Doamna a susținut că reamplasarea containerului tip grup sanitar, din centrul localității în zona școlii gimnaziale Blăjel va avea drept consecință faptul că romii bănei nu-l vor putea folosi. Doamna a mai susținut că agenții de poliție sunt cei care îi curentau cu electroșocuri pe bănei, nu agenții firmei de pază, în încercarea de a-i ține pe aceștia departe de comună, unde romii vin să-și caute activități lucrative plătite cu ziua.

34. Echipa de investigație i-a solicitat petentei să convoace cel puțin un membru al familiei de romi numiți bănei, pentru a putea lua o declarație cu privire la acțiunile îndreptate împotriva lor. Ca urmare, am fost însoțiți de petentă și de soțul acesteia la locuințele romilor bănei, pentru a putea lua o declarație, negăsind nici de această vreun membru al romilor bănei, cu toate că petenta a verificat fiecare locuință/container în parte. Petenta a recunoscut că există manifestări de violență din partea romilor bănei dar că nu sunt îndreptate împotriva locuitorilor comunei Blăjel, aceștia rezumându-se doar la violențe în interiorul familiei lor.

VII. Motivele de fapt și de drept

35. În fapt, sesizarea petenților vizează limitarea accesului membrilor comunității de romi rezidenți la periferia comunei Blăjel din județul Sibiu. Petenții sesizează C.N.C.D. că aceștia nu sunt lăsați în centrul comunei, fiind curentați cu dispozitive cu electroșocuri.

36. În drept, luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza calitatea procesuală activă a petenților, investigată de către echipa de inspecție C.N.C.D. În acest sens, Colegiul director reține că în speță se invocă o posibilă faptă de discriminare prin limitarea accesului pentru o comunitate de romi. Prima petentă a declarat că nu este de etnie romă, nu este membră a familiei băneilor și nu este membră a vreunei organizații non-profit. Cel de-al doilea petent, reprezentantul Fundației Romaniahjelpen Vestlandet din Norvegia, la solicitarea echipei de investigații C.N.C.D., nu și-a precizat calitatea procesuală.

37. Conform prevederilor art. 5 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura

internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor: *"Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa".*

38. Potrivit dispozițiilor art. 7 alin. 1 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor *"persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una din persoanele prevăzute la art. 8 alin. 1 și 2 sau alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare".*

39. În plus, din lecturarea actului normativ O.G. 137/2000R, reținem că legiuitorul intern a oferit calitate **procesuală activă în fața C.N.C.D.** doar persoanei asupra căreia s-a produs discriminarea sau/și organizațiilor neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

40. Prin urmare, legiuitorul intern practic a limitat persoanele care au calitatea procesuală activă în fața C.N.C.D (din prisma unui interes legitim) la persoana asupra căreia s-a manifestat discriminare și/sau organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării, ceilalți subiecți activi ai discriminării având calitatea procesuală activă doar în fața instanței de judecată care poate constata fapta de discriminare și restabilirea situației anterioare discriminării.

41. Astfel, prin raportare la prevederile legale mai sus menționate, o persoană poate fi calificată ca având **calitate procesuală activă în fața C.N.C.D.** numai dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- Existența unui interes legitim în combaterea discriminării;
- Existența calității de reprezentant al unei persoane, grup de persoane sau comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Lipsa calității procesuale active pentru ambii petenți;
2. Clasarea dosarului;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentului

VIII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

IX. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Data redactării: 30.05.2018

M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.